

ΠΑΓΩΜΕΝΕΣ ΛΙΜΝΕΣ

ΒΟΡΕΙΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΚΕΙΜΕΝΟ: ΘΕΟΦΙΛΟΣ Δ. ΜΠΑΣΓΙΟΥΡΑΚΗΣ
ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ: ANNA A. ΚΑΛΑΪΤΖΗ

Λίγο ποιν απ' τα Χριστούγεννα του 2001 και μέχρι τα μέσα του Γενάρη του 2002, οι Λίμνες της Βορείου Ελλάδας πήραν την ομόφωνη απόφαση να παγώσουν. Αφήσαμε κάθε άλλη ασχολία και για αρκετές μέρες περιπλανιόμασταν γύρω και πάνω στις παγωμένες τους επιφάνειες... Πρωινός περόπατος ηλικιωμένου κατοίκου του Αγίου Αχιλλείου στην γυάλινη επιφάνεια της Μικρής Πρέσπας. Το υπάντιο αυτό φαινόμενο ήταν, στα παλιότερα χρόνια, μια συνηθισμένη εικόνα γύρω απ' το νησάκι του Αγίου Αχιλλείου. Όλοι οι ηλικιωμένοι κάτοικοι του μικρού αυτού νησιού διατηρούν ζωντανές αναμνήσεις από την παιδική τους ηλικία, όταν, με τη σάκα στον ώμο, διέσχιζαν με τα πόδια την παγωμένη λίμνη για να πάνε στο σχολείο.

ΛΙΜΝΗ : ΜΙΚΡΗ ΠΡΕΣΠΑ

ΝΟΜΟΣ ΦΛΩΡΙΝΑΣ

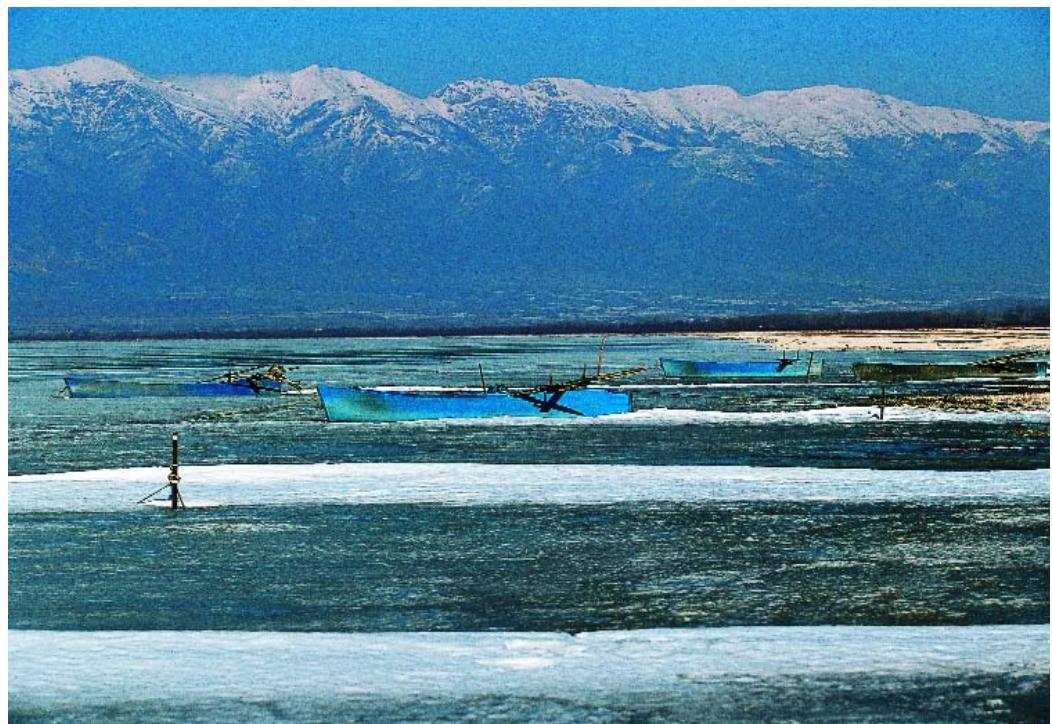
ΑΡΧΕΣ ΤΟΥ 2002. Ο λαμπρός ήλιος δεν έχει καμία επίδραση στην απέραντη παγωμένη επιφάνεια. Μόνον σε μερικά ελάχιστα σημεία, στη διάρκεια των πιο θερμών ωρών της μέρας, δημιουργούνται κάποια ανοίγματα στον πάγο, που με το πέσιμο της νύχτας σπεύδουν να ενωθούν.

Οι μόνοι θόρυβοι που έρχονται να ταράξουν την απόλυτη γαλήνη του τοπίου είναι οι υπόκωφοι ήχοι των πάγων, που διαστέλλονται και συστέλλονται με τις μεταβολές της θερμοκρα-

σίας στη διάρκεια της μέρας και της νύχτας. Κανένας κάτοικος απ' το χωριό Κερκίνη, ούτε κι ο πιο ηλικιωμένος, δεν θυμάται τη λίμνη παγωμένη σ' όλη της την έκταση.

Ακόμα κι ο ποταμός Στρυμώνας, στο σημείο εκβολής του στην Κερκίνη, έχει παγώσει, μάταια ψάχνουν οι χήνες να βρουν κάποια τροφή. Οι μόνοι ωφελημένοι κάτοικοι της λίμνης είναι τα ψάρια, που για περιωσύνερο από ένα μήνα, γλίτωσαν από τα δίχτυα των ψαράδων.

ΣΥΝΟΡΟ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ ΜΑΣ με την διπλανή χώρα της FYROM. Απέναντί της η κατάλευκη πορφυρογαμμή του Μπέλλες, επιβλητικό σύνορο της Ελλάδας με Βουλγαρία και FYROM.

Έχει πάνω από τη θάλασσα, 146 μέτρα.

Έκταση εντός Ελλάδας 15.000 στρέμματα. Μια λίμνη όμορφη, με τις αιμοθύνες της και τα εκατομμύρια κελύφη των οστράκων. Με τα νόστιμα ψάρια της και τα πουλιά της. Με την υπερβολική άρδευση των γεωργικών εκτάσεων που την έχει επικίνδυνα συρρικνώσει.

Με την αισιοδοξία και την ελπίδα, ότι με την διακρατική συμφωνία των δυο χωρών και χρηματοδοτήσεις από διεθνείς οργανισμούς, θα ξαναγίνει όπως παλιά.

Έχει και άλλοτε παγώσει η Λίμνη Δοϊράνη. Κανείς όμως δεν τη θυμάται παγωμένη σ' όλη της την έκταση. Ευτυχήσαμε να την απολαύσουμε ένα πρωινό στις αρχές του 2002, με παγωμένο βοριά που κατέβαινε από το Μπέλλες.

ΚΙ ΕΤΣΙ ΟΠΩΣ ΠΕΡΝΑΜΕ το Αμύνταιο, τα μάτια μας αντικρίζουν στα βορειοδυτικά την Λίμνη των Πετρών. Δίπλα της το ωραίο χωριουδάκι Πέτρες, με σπίτια πετρόχτιστα, παλιά και χώρο αρχαιολογικό στον διπλανό του λόφο.

Στα νότια της λίμνης, πλούσιοι αμπελώνες με τη φημισμένη ποικιλία "Ξυνόμιαρο" και κλήματα που η ζωή τους ξεπερνάει τον αιώνα. Λίμνη πανέμορφη, με σχήμα στρογγυλό και έκταση που δεν ξεπερνάει τα 8000 στρέμματα.

Ορθώνεται στ' ανατολικά η πανύψηλη κορφή του Καϊμακτσαλάν, χιονόλευκη,

από τις πρώτες που κάθε χρόνο επισκέπτεται ο χειμώνας. Βόρεια καθώς είναι η λίμνη των Πετρών, σε υψόμετρο 560 μ. από τη θάλασσα είναι παγωμένη απ' άκρη σ' άκρη.

Κατεβαίνουν με τα μπαστούνια στο χέρι οι χωρικοί και την βαδίζουν, άφοβα τούτες τις στιγμές. "Οσο όμορφη είναι, άλλο τόσο είναι ύπουλη. Έχει πνίξει πολλούς ανθρώπους αυτή η λίμνη στα νερά της".

Οι πάγοι ορθώνονται ένα μέτρο ψηλά απ' την ακίνητη επιφάνεια. Είν' ένα θέαμα υπάνιο, ξεχωριστό, που δεν το έχουμε ως τώρα συναντήσει.

ΔΙΓΑ ΧΙΛΙΟΜΕΤΡΑ ΜΕΤΑ την Λίμνη των Πετρών προς Καστοριά, φωλιάζει αθέατη από το δρόμο, η μικρούλα Λίμνη Ζάζαρη. Η έκτασή της μόλις φτάνει τα 2000 στρέμματα. Τα νερά της είναι αβαθά, ο πυθμένας λαυπερός και

αιματόδης.
Δίπλα της το "Λιμνοχώρι" και απέναντί της τα υψώματα του θρυλικού Νυμφαίου. Λίγα μέτρα πάνω από τις όχθες της το νερό που αναβλύζει είναι χλιαρό, μουν ζευταίνει ευχάριστα το χέρι.

ΣΕ ΥΨΟΜΕΤΡΟ 593 μ. αποτελεί - μαζί με τις λίμνες Ζάζαρη, Πετρών και Βεγορίτιδα - μέρος ενός ευρύτερου συγκροτήματος τευσάρων λιμνών, που συνδέονται μεταξύ τους και υδρολογικά. Ο βυθός της είναι ομαλός και λασπώδης και μόνον σε ορισμένα τμήματα προς βορρά είναι πετρώδης. Έχει πολλά πουλιά και ψάρια και απέραντους πυκνούς καλαμιώνες, ιδιαίτερα στα νότια. Στα νερά της καθρεφτίζονται, άλλοτε το Βέρμιο, άλλοτε το Σινιάτσικο και άλλοτε οι καπνοί από τις καμινάδες της ΔΕΗ του Αμυνταίου. Σήμερα είναι παγωμένη, όπως οι άλλες, διασχίζουμε τον μακρύ δρόμο στην βόρεια πλευρά της και την θαυμάζουμε με τις ώρες.

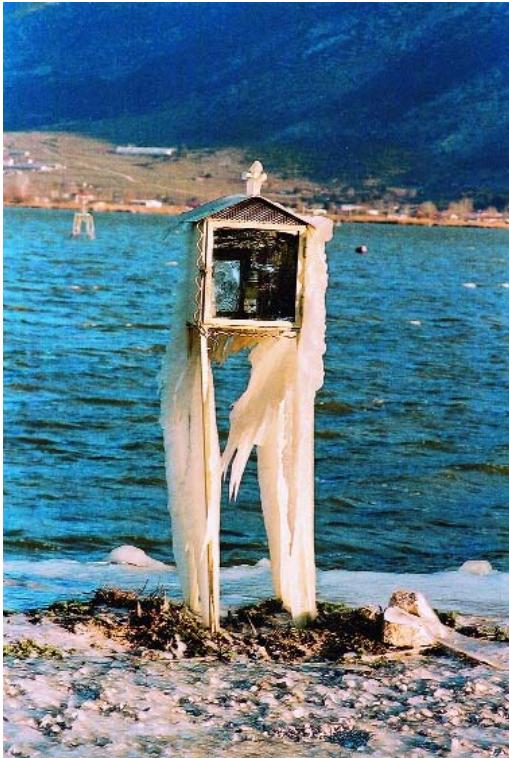

ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΑΜΑΘΗΤΗ η Καστοριά σε χαμηλές θερμοκρασίες κι ούτε οι πάγοι είναι σπάνιοι επισκέπτες στην ίδια ομορφιά της λίμνης. Κύριες αιτίες γι' αυτή τη συχνή εμφάνιση του πάγου είναι η βόρεια γεωγραφική της θέση και το υψόμετρο των 620 μέτρων πάνω από τη θάλασσα. Πολλές φορές ως τώρα ξεκουραστήκαμε στα υπερόπλατα πλατάνια της, θαυμάσαμε τους ωραίους καθρεφτιώμους της πόλης στα ήρεμα νερά της. Ήταν η πρώτη ήμερη φορά, που τα μάτια μας την είδαν παγωμένη, με τα πουλιά της να περιμένουν να τραφούν απ' το ψωμάκι και τους σπόρους των υπλαχνικών Καστοριανών κι άλλα πάλι, λιγότερο εξοικειωμένα, να μένουν μακριά απ' τους ανθρώπους, ακίνητα, σαν μαρμαρωμένα.

ΣΕ ΥΨΟΜΕΤΡΟ 469 μέτρων, με έκταση 23.800 στρέμματα. Βρέχει την πόλη των Ιωαννίνων και είναι απόλυτα συνυφασμένη με την κοινωνική, οικονομική και πολιτιστική ζωή της πόλης. Στα άβαθα νερά της φωλιάζει το Νησί με τα όμορφα οπιτάκια και τα ιστορικά του μοναστήρια. Φημισμένες είναι και οι ψαροταβέρνες του νησιού με τους κυπρίνους, τα χέλια, τις καραβίδες, τις δρομίτες.

Πολλά είναι και τα πουλιά που συναντάει κανείς στους καλαμώνες, στα πλατάνια και στις λεύκες. Το φετινό χειμώνα η λίμνη πάγωσε ολοκληρωτικά, η συγκοινωνία με το νησί διακόπηκε για μέρες, χρειάστηκε μεγάλη προσπάθεια για να σπάσουνε τον πάγο. Χάρισε όμως η λίμνη στους ανθρώπους εικόνες μαγικές, που αποτυπώθηκαν για πάντα.

